

Wstęp

Metoda elementów skończonych jako metoda aproksymacji równań różniczkowych (cząstkowych w 2D i 3D) produkuje rozwiązania różniące się zazwyczaj od rozwiązań dokładnych (analitycznych). Różnice wynikają z natury dyskretyzacji MES, przybliżenia odwzorowania obszaru za pomocą siatki MES lub z przybliżeń parametrów równania.

Ważną cechą aproksymacji MES jest fakt, że błąd dyskretyzacji (zakładając dokładne odwzorowanie obszaru i dokładne dane materiałowe) jest funkcją rozmiaru elementów – im mniejsze elementy, tym rozwiązanie MES jest bliższe rozwiązaniu dokładnemu.

Z dokładnej postaci wzoru określającego błąd, wiemy również, że błąd aproksymacji wyższego rzędu jest mniejszy od błędu aproksymacji liniowej oraz że szybciej zbiega do zera wraz z malejącym rozmiarem elementów.

Zadanie 1.

Wygenerowanie plików programu ModFEM

```
MOD_FEM_conv_diff_prism_dg,  
MOD_FEM_conv_diff_prism_std,  
MOD_FEM_conv_diff_prism_std_quad
```

,aby tego dokonać należy wcześniej zmodyfikować plik

~/ModFEM/src/cmake/Platforms/imie_nazwisko.cmake

```
# ----- CONV_DIFF -----  
set(CREATE_MOD_FEM_CONV_DIFF_PRISM_STD TRUE)  
set(CREATE_MOD_FEM_CONV_DIFF_PRISM_STD_QUAD TRUE)  
set(CREATE_MOD_FEM_CONV_DIFF_HYBRID_STD FALSE)  
set(CREATE_MOD_FEM_CONV_DIFF_HYBRID_STD_QUAD FALSE)  
set(CREATE_MOD_FEM_CONV_DIFF_PRISM2D_STD FALSE)  
set(CREATE_MOD_FEM_CONV_DIFF_PRISM2D_STD_QUAD FALSE)  
set(CREATE_MOD_FEM_CONV_DIFF_PRISM_DG TRUE)  
set(CREATE_MOD_FEM_CONV_DIFF_HYBRID_DG FALSE)  
set(CREATE_MOD_FEM_CONV_DIFF_PRISM2D_DG FALSE)
```

oraz plik ~/ModFEM/src/lsd_mkb/lsd_mkb_pardiso/lss_mkb_pardiso.c

```
// ??????????  
//int msglvl = lsv_mkb_pardiso_solver[Solver_id].par  
//msglvl=lsv_mkb_pardiso_solver[Solver_id].monitor;  
int msglvl = 0;  
|
```

Utworzenie folderu lab_10 oraz skopiowanie do niego zawartości folderu

/home/students_nm/ModFEM/lab_10_example

Pobranie pliku problem_conv_diff.dat

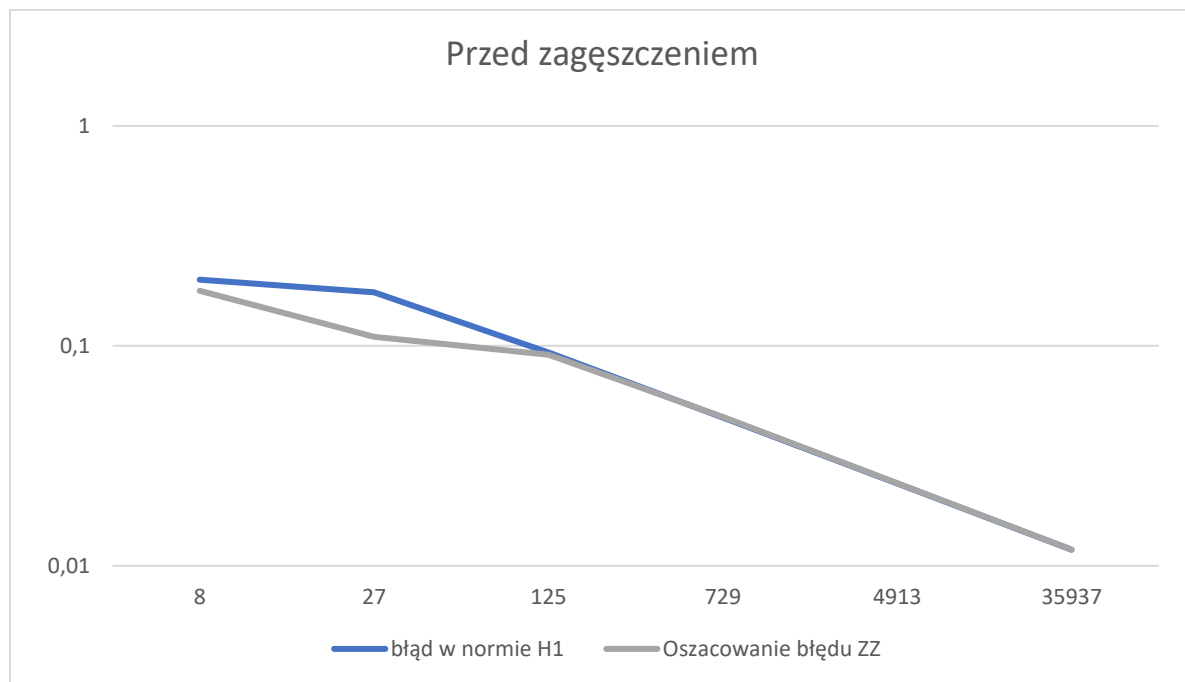
Zadanie 2.

Uruchomienie programu MOD_FEM_conv_diff_prism_std używając sekwencji operacji: s, e, z.

Powyższe czynności należy wykonać dla elementów od 2 aż do 65536.

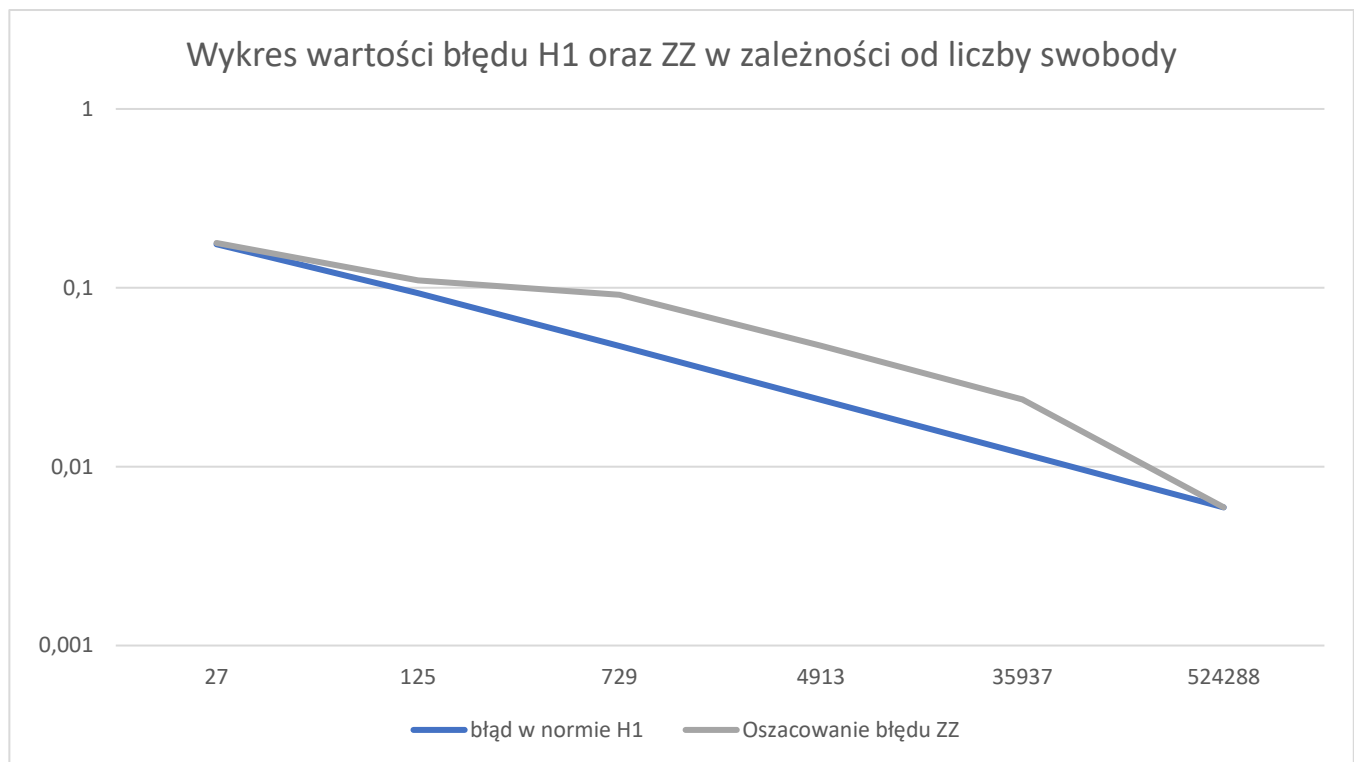
Przed zagęszczeniem

symbol pdeg	liczba elementów	rozmiar elementów	liczba wierzchołków	liczba stopni swobody NDOF	błąd w normie L2	błąd w normie H1	Oszacowanie błędu ZZ
101	2	1	8	8	0,024102608	0,200044816	0,18
	16	1	27	27	0,016311859	0,175241508	0,10992892
	128	1	128	125	0,004348305	0,093249193	0,091270028
	1024	1	1024	729	0,001135611	0,047187845	0,047526324
	8192	1	8192	4913	0,000287977	0,023660934	0,023770473
	65536	1	65536	35937	7,23E-05	0,011838223	0,011862226

Po zagęszczeniu

symbol pdeg	liczba elementów	rozmiar elementów	liczba wierzchołków	liczba stopni swobody NDOF	błąd w normie L2	błąd w normie H1	Oszacowanie błędu ZZ
101	16	1	27	27	0,016311859	0,175241508	0,18
	128	0,25	128	125	0,004348305	0,093249193	0,10992892
	1024	0,125	1024	729	0,001135611	0,047187845	0,091270028
	8192	0,0625	8192	4913	0,000287977	0,023660934	0,047526324
	65536	0,03125	65536	35937	7,23E-05	0,011838223	0,023770473
	274625	0,015625	274625	524288	1,81E-05	0,005919982	0,005925099

Z obserwacji obu wykresów wynika, że oszacowanie normy błędu ZZ jest bardzo dobre, szczególnie przy większej liczbie stopni swobody.

Zadanie 3.

W celu wykonania tego zadania powtórzono kroki z zadania drugiego, lecz tym razem dla pliku MOD_FEM_cony_diff_prism_std_quad. i dokonanie operacji za pomocą: s, e.

Zastosowano aproksymację kwadratową PDEG 201.

symbol pdeg	liczba elementów	rozmiar elementów	liczba wierzchołków	liczba stopni swobody NDOF	błąd w normie L2	błąd w normie H1	Współczynnik nachylenia
101	2	1	8	27	0,024102608	0,20004482	1,141537863
	16	0,5	27	125	0,016311859	0,17524151	1,879281769
	128	0,25	125	729	0,004348305	0,09324919	1,976127387
	1024	0,125	729	4913	0,001135611	0,04718785	1,994335643
	8192	0,0625	4913	35937	0,000287977	0,02366093	1,99868966
	65536	0,03125	35937	274625	7,23E-05	0,01183822	-

Dla aproksymacji liniowej współczynnik nachylenia wynosi 2, natomiast dla aproksymacji kwadratowej wynosi 4. Stąd można stwierdzić, że jest on 2 razy większy. Rozmiar elementów w dwóch aproksymacjach jest taki sam, natomiast zmienia się błąd w normie H1, gdyż jest on w aproksymacji kwadratowej dwa razy większy niż w aproksymacji liniowej. Dla symbolu pdeg 201 norma błędu zmniejsza się 4 krotnie, a dla symbolu pdeg 101 zmniejsza się 2 krotnie.

symbol pdeg	liczba elementów	rozmiar elementów	liczba wierzchołków	liczba stopni swobody NDOF	błąd w normie L2	błąd w normie H1	Współczynnik nachylenia
201	2	1	8	27	0,014301158	0,158308668	6,396046687
	16	0,5	27	125	0,002235937	0,037939465	7,497096553
	128	0,25	125	729	0,00029824	0,009745478	7,898138934
	1024	0,125	729	4913	3,77608E-05	0,002446439	7,978582615
	8192	0,0625	4913	35937	4,73278E-06	0,000611971	7,981844314
	65536	0,03125	35937	274625	5,92943E-07	0,00015301	-

Oszacowanie teoretyczne

$$\|\mathbf{u} - \mathbf{u}_h\|_{H^1(\Omega)} \leq C \cdot h^s |\mathbf{u}|_{s+1, \Omega},$$

gdzie $s = \min(k, l)$, a stała C jest niezależna od h i $\mathbf{u}$.

$$\|\mathbf{u} - \mathbf{u}_h\| \leq \frac{M}{\alpha} \|\mathbf{u} - \mathbf{v}_h\|_V,$$

Dwa zasadnicze czynniki wpływające na rząd zbieżności MES:

- rząd aproksymacji k ,
- stopień regularności l rozwiązania ścisłego.

- h rozmiar elementu

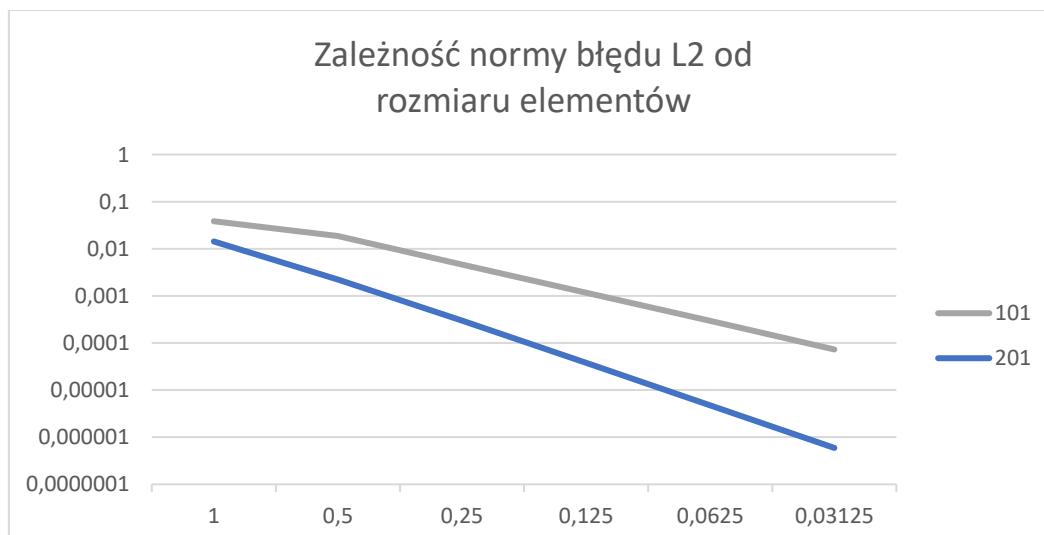
- p stopień wielomianu

Dane wynikające z eksperymentu: rozmiar elementu: x ; wartość normy aproksymacji: y . Zakładając, że do wykresu użyliśmy skali logarytmicznej wynika równość $\log x = \log y \Leftrightarrow x = y$.

Biorąc pod uwagę aproksymację kwadratową równanie będzie mieć postać $2 \log x = \log y \Leftrightarrow y = x^2$, z czego wynika, że norma błędu jest funkcją kwadratową rozmiaru elementu. Za stopień wielomianu dla aproksymacji liniowej przyjmujemy $p = 1$, a dla kwadratowej $p = 2$. Podstawiając dane do oszacowania teoretycznego otrzymujemy te same funkcje, co świadczy o prawidłowym wykonaniu eksperymentu.

Zadanie 4.

Stworzenie wykresu dotyczącego norm błędu L2 od rozmiaru elementów dla danych z zadania 3.

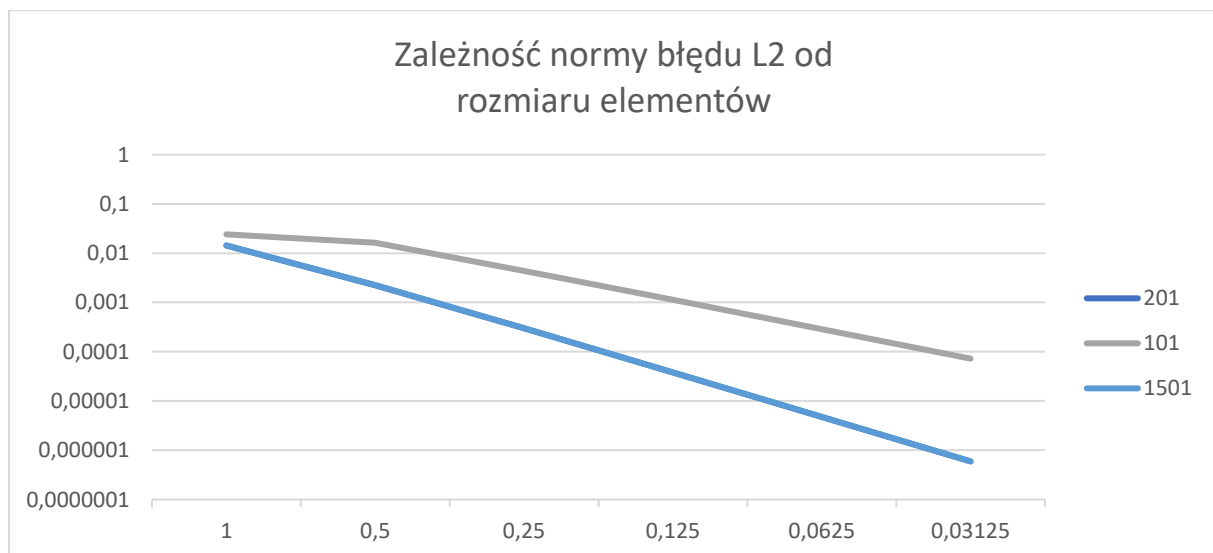
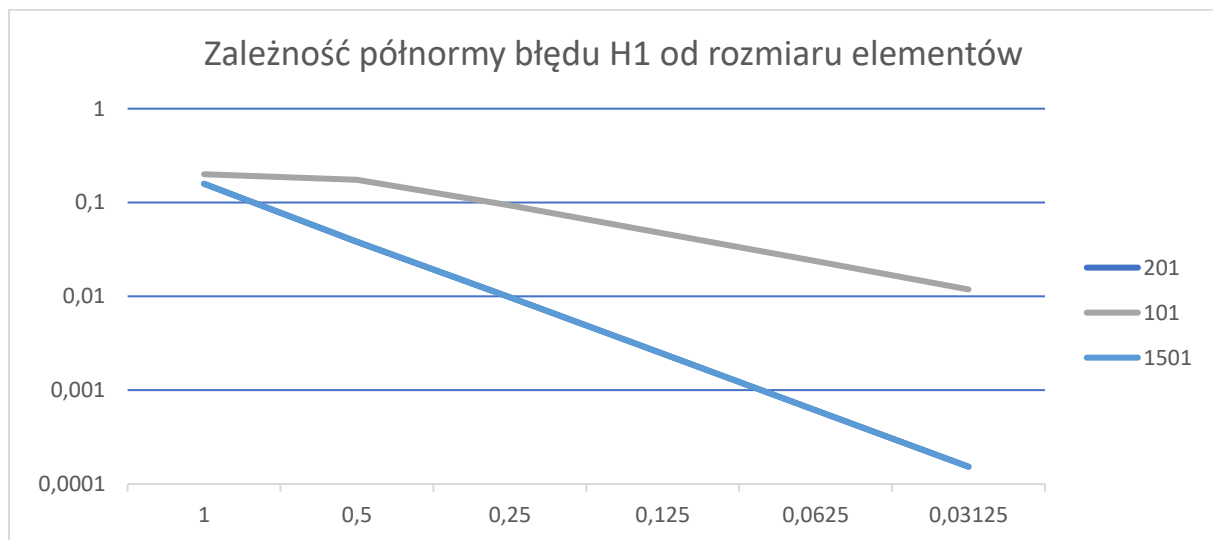

Dla aproksymacji liniowej współczynnik nachylenia wynosi 4, natomiast dla aproksymacji kwadratowej 8. Norma błędu w aproksymacji kwadratowej maleje aż 8 krotnie, natomiast w liniowej 4 krotnie. Dla aproksymacji liniowej można wywnioskować równanie $x = y^2$, a dla kwadratowej $x = y^4$. Porównując powyższe wyniki, można stwierdzić, że trudniej aproksymuje się pochodne funkcji niż funkcje.

Zadanie 5.

Należy zrobić to samo co dla zadania trzeciego, przy ustawieniu PDEG na 1501.

symbol pdeg	liczba elementów	rozmiar elementów	liczba wierzchołków	liczba stopni swobody NDOF	błąd w normie L2	błąd w normie H1	oszacowanie normy błędu ZZ
1501	2	1	8	22	0,01430882	0,15838851	0,154444003
	16	0,5	27	93	0,0022442	0,03847646	0,109746008
	128	0,25	125	505	0,00029806	0,00978316	0,08945249
	1024	0,125	729	3249	3,78E-05	0,0024482	0,047306022
	8192	0,0625	4913	23137	4,73E-06	0,00061205	0,023741068
	65536	0,03125	35937	174273	5,93E-07	0,00015301	0,011858076

Można zauważyć, że wykresy dla aproksymacji funkcjami hierarchicznymi są praktycznie takie same jak wykresy dla aproksymacji kwadratowej. Oznacza to, że błąd normy nie ulega zmianie.

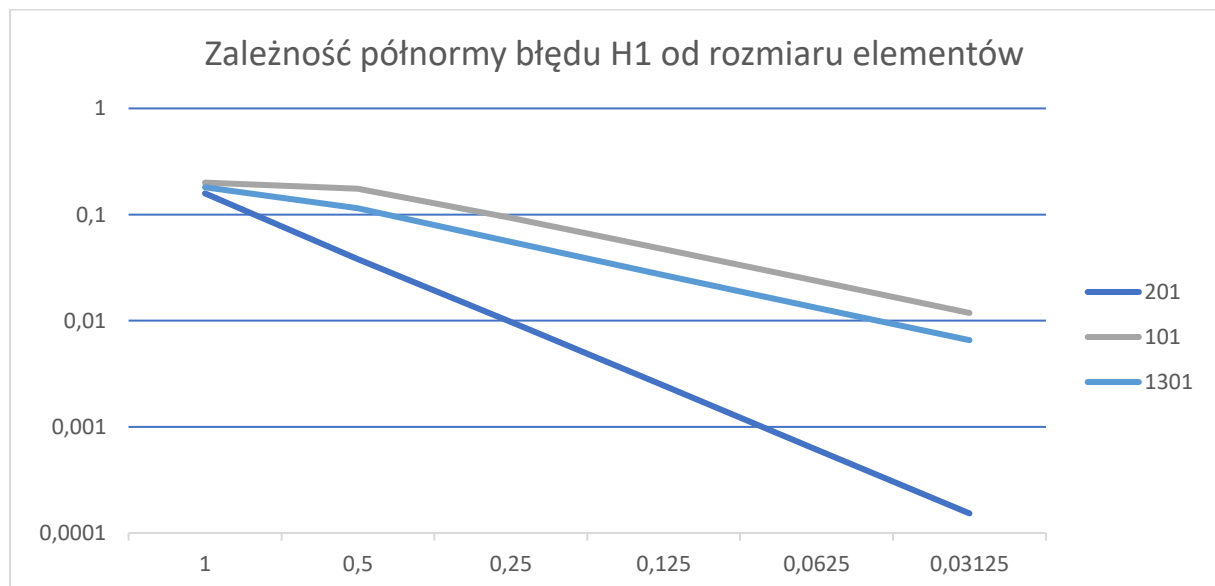
W przypadku aproksymacji funkcjami hierarchicznymi liczba stopni swobody jest mniejsza niż w aproksymacji kwadratowej.

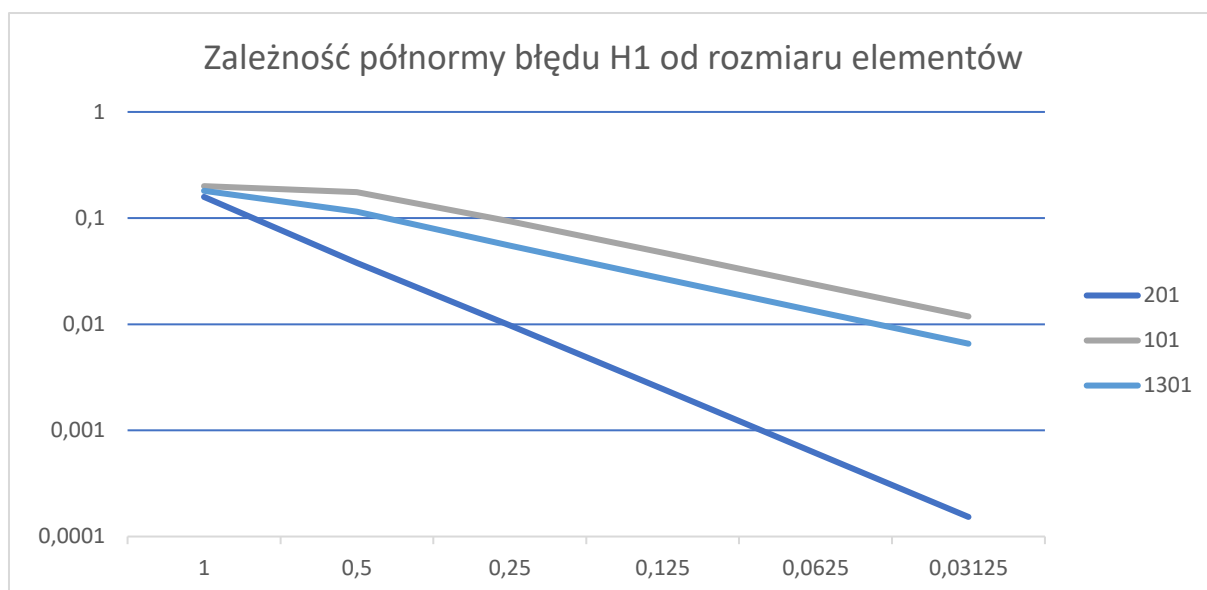
Wynika z tego, że rząd zbieżności pozostaje taki sam, a różnica między tymi dwoma aproksymacjami polega na czasie rozwiązywania układu równań. Metoda wykorzystująca funkcje hierarchiczne pozwala na szybsze rozwiązanie.

Zadanie 7.

Powtórzenie badania dla specyficznej aproksymacji z funkcją bubble dla PDEG = 1301.

symbol pdeg	liczba elementów	rozmiar elementów	liczba wierzchołków	liczba stopni swobody NDOF	błąd w normie L2	błąd w normie H1	oszacowanie normy błędu ZZ
1301	2	1	8	13	0,01623947	0,18076419	0,214871594
	16	0,5	27	59	0,01024498	0,114891135	0,245097687
	128	0,25	125	349	0,0026877	0,05516436	0,142535259
	1024	0,125	729	2393	0,00066145	0,026850634	0,15076471
	8192	0,0625	4913	17713	0,00016216	0,013223962	0,128464504
	65536	0,03125	35937	136289	4,00E-05	0,00655941	0,134342335

Zadanie (skrótowy opis)	OCENA własna studenta w % (0-100)	OCENA prowadzącego w % (0-100)
Zadanie 1	100	
Zadanie 2	100	
Zadanie 3	100	
Zadanie 4	100	
Zadanie 5	100	
Zadanie 7	100	
ŁĄCZNIE ():	500 (600)	